

Berkelland en Oost Gelre

aangesloten bij SchuldHulpMaatje Nederland

Jaarverslag 2022

Voorwoord

Wij hebben de coronaepidemie nog niet achter ons, of een nieuwe crisis dient zich aan. Hoewel wij door de energietransitie van het gas af gaan, wordt deze omwenteling door de situatie in de Oekraïne versneld. De oorlog zorgt voor hoge energie- en voedselprijzen, oplopende inflatie en hogere rentes.

Er zijn hierdoor steeds meer mensen die moeite hebben hun rekeningen te betalen. Door deze ontwikkelingen blijft het werk van de schuldhulpmaatjes dan ook van groot belang.

In ons jaarverslag is te zien dat het aantal schuldhulpvragers wederom is gestegen, maar ook het aantal maatjes dat hulp verleent, is toegenomen. Het is een goed teken dat aanmeldingen van nieuwe schuldhulpmaatjes zich autonoom ontwikkelt en geeft aan dat er gelukkig mensen zijn die zich belangeloos voor anderen willen inzetten.

We merken dat overheden met aangepast beleid komen. Zo hebben vroegsignalering en het instellen van energiesubsidie en het energieplafond een positief effect op de schuldenproblematiek.

De goede samenwerking met de gemeenten Berkelland en Oost Gelre maakt dat we relatief veel mensen kunnen helpen met hun schuldenproblemen. Doorverwijzing van de gemeenten blijft van groot belang, hoewel ook rechtstreeks of via derden, mensen zich melden bij de SOM.

Het bestuur spreekt haar dank en waardering uit voor het werk van onze maatjes en coördinatoren. Dank ook richting gulle gevers en subsidieverstrekkingen. Zij maken het mede mogelijk dat mensen weer toekomstperspectief krijgen.

Fons Hulshof,
voorzitter

Doel/missie

De stichting SchuldhulpOpMaat Groenlo, hierna aangeduid met SOM, heeft, geïnspireerd door christelijke motivatie, ten doel het voorkomen en oplossen van financiële schuldproblematiek van particulieren in de gemeenten Berkelland en Oost Gelre.

De stichting zet daarvoor vrijwilligers in die als schuldhulpmaatjes pro deo werken en voor dit werk slechts aanspraak kunnen maken op de binnen de stichting afgesproken onkostenvergoeding voor vrijwilligers.

De schuldhulpmaatjes worden middels een intake geselecteerd en conform landelijke richtlijnen geschoold en gecertificeerd.

De stichting dient het algemeen belang en beoogt niet het maken van winst.

Middelen

De stichting tracht haar doel te bereiken door onder meer:

- Particulieren, bedrijven, overheden en andere instellingen te informeren over het bestaan van de stichting en haar mogelijkheden;
- Particulieren, bedrijven, overheden en andere instellingen te vragen om de stichting te voorzien van advies, geld, goederen en alle ander nodig geachte aanvullende hulp;
- Het werven van donateurs en vrijwilligers;
- Het verwerven van legaten en schenkingen;
- Samen te werken met (overheids)instanties;
- Samen te werken met kerken.

Geldmiddelen

De geldmiddelen bestaan uit:

- Donaties
- Subsidies en sponsorgelden
- Ontvangsten krachtens erfstelling, legaat, schenking of gift
- Overige baten

Bestuur

De stichting heeft, conform de statuten, een bestuur bestaand uit ten minste zeven leden. Bestuursleden worden afgevaardigd uit diaconieën, parochies, protestante gemeenten en maatschappelijk betrokken organisaties. Door het vertrek van de heer J. Mulder heeft mevrouw A. Prinsen met ingang van 1 januari 2022 zitting genomen in het bestuur.

De samenstelling van het bestuur in 2022 is als volgt:

De heer A.F.M. Hulshof, voorzitter

De heer M.H.J. Wijgerink, secretaris

Mevrouw A. Hemmink-Klein Gunnewiek, penningmeester

Mevrouw A. Prinsen, algemeen bestuurslid

De heer A.W.M. Storteler, algemeen bestuurslid

De heer J.F.M. Pape, algemeen bestuurslid

De heer J. ter Horst, algemeen bestuurslid

Er werden in 2022 een zestal bestuursvergaderingen gehouden. Van iedere vergadering werd een verslag gemaakt en een besluitenlijst bijgehouden.

Coördinatoren

De heren G. Bouwman en J. Onnink waren dit jaar als coördinator actief voor SOM bezig. In de loop van het jaar besloot de heer Bouwman, naast de taken die hij heeft als coördinator en administrateur, zich te specialiseren tot digicoach. Een digicoach is een zorgprofessional die de taak heeft om zijn/haar collega's, in ons geval alle vrijwilligers van SOM, te ondersteunen in het vergroten van hun digitale vaardigheden. Een geduldige, coachende en digitaal en didactisch vaardige medewerker die veiligheid creëert voor de digitale starter, de leervraag verheldert, leermiddelen zoekt en collega's 'on the job' coacht om stap voor stap

vaardiger te worden. In een wereld waarin de digitale omgeving steeds belangrijker wordt een onontbeerlijk persoon.

In de persoon van de heer J. Relker, reeds 4 jaar lang werkzaam als maatje, werd een 3e coördinator aangetrokken. De coördinatoren zijn het aanspreekpunt voor de stichting, daar waar het de hulpverlening betreft. Merendeels als coördinator maar soms ook met de pet op van maatje om op deze manier de wachtlijst, die er vaak is, te bekorten. Daarnaast hebben ze bemoeienis met de Formulierenbrigade. Coördinatoren verdelen in onderling overleg verschillende taken.

Landelijke vereniging

SOM is lid van de landelijke vereniging SchuldHulpMaatje Nederland, afgekort tot SHMN. Voor dit lidmaatschap betaalt SOM jaarlijks een contributie. De jaarlijkse contributie wordt door alle plaatselijke maatjesorganisaties betaald om de landelijke vereniging SHMN draaiende te houden. SHMN is ook de organisatie die cursussen organiseert. Ieder nieuw maatje volgt eerst een cursus alvorens gecertificeerd te worden. Bestaande maatjes worden jaarlijks bijgeschoold via e-learning en het volgen van cursussen.

In het meerjarenbeleidsplan 2021-2026 van SHMN merkt de landelijke vereniging op dat de kosten van hun diensten met 15% zijn gestegen. De ledenbijdrage is daarentegen slechts met 1,5% gestegen. Fondstoezeggingen richting SHMN van Charity-fondsen vallen de laatste jaren sterk tegen omdat deze op de beurzen slechte resultaten boeken en toezeggingen niet na kunnen komen. Een aantal startende plaatselijke locaties doen op de landelijke vereniging een steeds groter beroep m.b.t. ondersteuning en begeleiding en ergens zal dat toch van betaald moeten worden. SHMN is in 2022 met een voorstel gekomen om, in het kader van de solidariteitsgedachte, een groter financieel beroep te doen bij de plaatselijke stichtingen. Nadat er eerst flink werd tegengesputterd en er bijsturing kwam in de voorstellen, is er in de Algemene ledenvergadering een akkoord gegeven op de voorstellen. Voor SOM betekent dit, dat wij een groter beroep moeten doen op al onze gulle gevers en dat wij daarnaast zullen interen op onze spaarpot die we wat hebben gevuld om slechte tijden en tegenvallende opbrengsten het hoofd te bieden.

Stichting SOM werkt samen met:

De Landelijke Vereniging SchuldHulpMaatje Nederland
Humanitas Oost Achterhoek
Sociale Dienst Oost Achterhoek
Stadsbank Oost Nederland
Vincentius Groenlo
Voedselbank Oost-Achterhoek
Diensten gemeente Berkelland
Diensten gemeente Oost Gelre
Wooncorporatie ProWonen
Woningcorporatie De Woonplaats
SOL (Stichting Ontwikkelingswerk Lichtenvoorde)

Formulierenbrigade.

Het jaar 2022 was ook voor de formulierbrigade er een van omgaan met de mogelijkheden die er op dat moment waren. Corona werkte ook bij hen door in de bedrijfsvoering. Er waren aarzelingen bij bezoekers om het spreekuur te bezoeken. Op de spreekuren die er waren, werkte men met een afsprakenlijst. Daarmee vermeerde men concentratie van groepen mensen. De formulierenbrigade, vallend onder de supervisie van SOM, houdt wekelijks spreekuur in het gemeentehuis in Lichtenvoorde en in het Vincentiushuis in Groenlo. Een ieder die hulp nodig heeft bij het invullen van formulieren, kan bij de brigade terecht. In 2022 zijn er in totaal 180 hulpvragen geweest, waarvan 120 in Lichtenvoorde en 60 in Groenlo. Met een team van 3 personen werd de brigade bemenst. De hulpvragen richting formulierbrigade waren soms complex en divers van karakter. Daar waar nodig werd er doorverwezen. Top 3 in de vragen om hulp betrof het belastingaangiftes, aanvragen energietoeslag en aanvragen bijzonder bijstand, reiskosten en witgoed.

Vincentius Groenlo

Vincentius Groenlo zit alweer enige tijd aan de Ruurloseweg in Groenlo. In een voormalige garage annex showroom is, met hulp van professionals, door veel vrijwilligers een schitterend multifunctioneel gebouw gerealiseerd. Naast een ruim opgezette kringloopwinkel is er plek gerealiseerd voor een ziekenomroep, de Stadskamer en nu in deze winter voor een verwarmde Huiskamer. De verhuizing is een goede zet geweest. Het geheel is ruim van opzet, oogt uitnodigend en is uiterst succesvol. De omzet is bijna verdubbeld.

De SOM is ook huurder van het gebouw en heeft er de Formulierenbrigade in ondergebracht, houdt er haar bestuursvergaderingen en verzorgt er bijeenkomsten voor de maatjes.

De samenwerking met Vincentius Groenlo is goed te noemen. Schuldhulpmaatjes beschikken over Vincentiuswaardebonnen die zij cliënten kunnen verstrekken. De bonnen vertegenwoordigen een geldwaarde en kunnen in de Vincentiuswinkel worden gebruikt om broodnodige spullen te kopen. Door de korte lijntjes kan Vincentius Groenlo indien nodig in financieel opzicht cliënten de helpende hand bieden. Deze hulp is incidenteel, niet structureel. Maatjes leveren bij Vincentius Groenlo adressen aan waardoor die bewoners in aanmerking komen voor een extraatje.

SOL

De SOL (Stichting Ontwikkelingswerk Lichtenvoorde) werkt ook ruimhartig mee om de nood van de cliënten te verlichten. Onze maatjes kunnen bij hen terecht wanneer een cliënt van hen even klem zit. Bij de SOL zijn in hun winkel waardebonnen te verzilveren die in eigen beheer worden uitgebracht.

Inzicht in getallen

Bijlage 1 laat het cliëntenverloop van 2022 zien. In Oost Gelre werd op 1 januari gestart met 51 cliënten die ook in 2021 al geholpen werden. Er kwamen in de loop van 2022 46 nieuwe cliënten bij. In de loop van het jaar konden 31 dossiers worden afgesloten, zodat er aan 66 cliënten overbleven. Aan het eind van het jaar was er geen sprake van een wachtlijst.

In Berkelland kwamen in de loop van het jaar 66 nieuwe cliënten bij. In de loop van het jaar konden 54 dossiers worden afgesloten zodat er 66 cliënten overbleven. De wachtlijst telde aan het eind van het jaar 3 nieuwe aanvragers.

In bijlage 2 is te zien, welke organisaties cliënten naar ons verwijzen. Ook dit jaar kwamen veel verwijzingen (62%) vanuit de VoorMekaarteams of het maatschappelijk werk en de WMO. 7% van de hulpvragers komen via hun familie of kennissen tot ons. Dan is er een groep (6%) van hulpvragers die problemen heeft met het betalen van huur bij ProWonen of de Woonplaats. Een snelle verwijzing helpt eraan mee, dat huur-energieschulden niet onnodig hoog oplopen en er ruimte komt voor oplossingen. En dan is er de groep van mensen (10%) die zelf hulp zoekt of via de landelijke vereniging in Leiden naar ons verwezen wordt.

Naast het door de maatjes in kaart brengen van schulden en het helpen saneren hiervan, blijft het nog steeds belangrijk dat cliënten geleerd wordt hoe te budgetteren, om zo problemen in de toekomst te voorkomen.

Bijlage 3 geeft het aantal cliënten weer die vanaf de start in 2011 jaarlijks zijn geholpen. Uit de aantallen blijkt dat het totaal aantal cliënten in Berkelland ook dit jaar hoger ligt dan in Oost Gelre. Dit komt omdat Berkelland qua inwonersaantal groter is dan Oost Gelre. Verder is het zo dat Vincentius Groenlo en SOL Lichtenvoorde in Oost Gelre al veel directe nood ledigen. Het totaal aan hulpvragen, vooral vanuit Berkelland, liep weer op. De duurder wordende boodschappen en hogere energieprijzen nemen een steeds grotere hap uit het besteedbare inkomen van menigeen. Opvallend hierbij is de zelfstandig wonende, alleenstaand werkende met een minimuminkomen, het het moeilijkst heeft. Zij grijpen vaak naast allerlei subsidies, omdat er net een paar euro teveel wordt verdiend.

De informatie hieronder geeft een beeld van de leeftijdsopbouw van de nieuwe hulpvragers, de aantallen die om hulp vragen en de doorlooptijd van de dossiers.

	Berkelland	Oost Gelre	Totaal
18 t/m 24 jaar	4	1	5
25 t/m 34 jaar.	12	13	25
35 t/m 44 jaar	13	12	25
45 t/m 54 jaar	17	4	21
55 t/m 64 jaar	7	8	15
65 t/m 74 jaar	10	5	15
75 jaar en ouder	3	3	6
	66	46	112

Doorlooptijd afgesloten dossiers in 2022

	Berkelland	Oost Gelre	Totaal :
0-1 maand	13	9	22
2-3 maand	9	4	13
4-6 maand	4	4	8
7-9 maand	7	3	10
10-12 maand	5	0	5
13-24 maand	7	7	14
langer dan 24 maanden	9	4	13
	54	31	85

Schuldhulpmaatjes

De stichting SOM telde op 31 december 2022 40 schuldhulpmaatjes. Er was in de loop van het jaar nauwelijks verloop. Wel meldden zich weer kandidaat maatjes aan. Deze konden nog niet op cursus, omdat deze niet gegeven werd, maar in het voorjaar van 2023 wordt e.e.a. weer opgestart. Want dat blijft toch het uitgangspunt van de stichting, de mensen eerst goed opleiden, om goed toegerust hun werk kunnen doen. Ons streven is verder om de wachtlijst van cliënten zo kort mogelijk te houden. Vandaar dat wij een aantal van 40 maatjes blijven aanhouden.

Door maatregelen rondom Corona hebben we in het 1e half jaar voor de maatjes geen bijeenkomsten, supervisies, intervisies en trainingen kunnen organiseren. Daar kwam pas in de 2e helft van het jaar weer wat ruimte voor. De maatjes hebben wel via e-learning hun deskundigheid op peil gehouden.

Eind december konden we voor de maatjes een Dankjewelmiddag organiseren. We waren o.a. te gast bij Fijnder in Groenlo, waar medewerkers ons konden vertellen hoe zij omgaan met hen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De middag werd ook benut om een vijftal maatjes, die hun werk al meer dan 5 jaar doen, in het zonnetje te zetten. En er werd afscheid genomen van een tweetal maatjes die om legitieme redenen hun werk voor gezien hielden. Door een extra gift van ProWonen konden we alle vrijwilligers met een zoethoudertje, in de vorm van een mooie doos bonbons verblijden.

Jammer is dat het Maatjescafé dit jaar geen doorgang heeft kunnen vinden. Normalerweise is het Maatjescafé, dat 1x per 3 maanden wordt georganiseerd een prima instrument voor nieuwe en oudere maatjes die dan bij elkaar komen om in een intervisieachtige bijeenkomst van en aan elkaar te leren.

In 2022 zijn door beide coördinatoren, geheel coronaproof, evaluatiegesprekken gevoerd met alle maatjes. Bij deze gesprekken was in de regel één van de bestuursleden aanwezig. Maatjes kunnen hun gemaakte kosten, zoals reis-, telefoon- en portokosten declareren.

Werkwijze maatjes

Een eerste stap van het maatje is het ordenen en inzichtelijk maken van de administratie van de betreffende cliënt. Cliënten worden wegwijs gemaakt in hun administratie zodat ze het in het vervolg zélf kunnen doen. Maatjes houden zich ook bezig met de vraag die veel werd gesteld: “Hoe schulden te voorkomen?” Veel voorkomende vragen zijn er op het gebied van achterstand in betalingen, zoals in de huur, bij nutsbedrijven en verzekeringsinstellingen. En er zijn regelmatig terugkerende vragen om hulp bij het regelen van beschermingsbewind.

Maatjes kunnen cliënten verschillende instrumenten aanreiken om de achterstand in betalingen aan te pakken. Zo wordt aan minnelijke schikking gedaan en kan gewerkt worden met budgetbeheer, al dan niet in samenspraak met de stadsbank.

Financiën

De stichting SOM ontvangt giften en gelden van subsidiegevers. De gemeenten Oost Gelre, Berkelland, wooncorporatie ProWonen en woningcorporatie de Woonplaats steunen ons structureel. Dat geldt ook voor sommige kerken. Daarnaast zijn er organisaties die ons incidenteel steunen. Al die hulp maakt, dat wij ons werk kunnen blijven doen. De gemeenten Berkelland en Oost Gelre vragen ons als inspanningsverplichting een bepaald aantal schuldhulpmaatjestrjecten te leveren. De andere subsidiegevers hebben geen voorwaarden gesteld voor wat er met hun subsidie gebeurt. Omdat in 2019 de bodem van de geldkist in zicht dreigde te komen hebben wij beide gemeenten verzocht de subsidiebijdrage te verruimen. Hier is gelukkig gehoor aan gegeven.

Door corona zijn er in 2022 minder kosten gemaakt dan in andere jaren. Zo is de post reiskosten minder zwaar belast, doordat maatjes en coördinatoren minder reisbewegingen maakten. Omdat er nauwelijks intervisie en geen trainingen werden gegeven werd hier ook niet veel geld aan uitgegeven. Verder zat het werven van nieuwe maatjes op een laag pitje, omdat er geen basistrainingen konden worden gegeven. Dit werkte ook kostenverlagend. Er is vanaf 2020 een post bestemmingsreserve gevormd om in de toekomst de schuldhulpmaten en coördinatoren verder op te leiden, de organisatie verder te professionaliseren en de kwaliteit van de vrijwilligers te borgen volgens de richtlijnen van de landelijke vereniging SchuldHulpMaatje Nederland. Tevens wordt een bestemmingsreserve gevormd om bij eventuele professionalisering van de coördinatoren een buffer te hebben voor een half jaar om de extra kosten op te vangen. De verwachting is dat in 2023 en de jaren daarna de kosten flink op zullen lopen, doordat de landelijke vereniging haar tarieven voor diensten fors zullen verhogen. Daarnaast heeft zij aangegeven dat er voor lokale stichtingen een solidariteitsheffing komt, mocht daar aanleiding toe zijn. Al met al is het goed dat wij nu wat extra reserve hebben. Hierdoor hoeven wij voorlopig geen extra beroep te doen op onze eigen begunstigers. De stichting werkt tot nu toe uitsluitend met vrijwilligers. Het bestuur ontvangt geen bestuurdersvergoeding.

In de bijlagen treft u een beknopt financieel overzicht 2022 aan. Het volledig financieel verslag 2022, opgesteld door Flynt accountants staat op onze website.

ANBI

De stichting SchuldHulpOpMaat Groenlo is per 29 mei 2014 opgenomen in het ANBI-register van de belastingdienst.

Bijlagen

De bijlagen geven de volgende informatie:

1. Het aantal cliënten in 2022
2. De hulpaanvragers
3. Aantal geholpen cliënten vanaf de start in 2011 tot eind 2022
4. Beknopt financieel overzicht 2022

Bijlage 1

Overzicht cliënten in aantallen vanaf 1-1-2022 t/m 31-12-2022

Plaats :	Cliënten in behandeling. over uit 2021	Nieuw 1e kw. 2022	Nieuw 2ekw.2022	Nieuw 3 ^e kw.2022	Nieuw 4e kw. 2022	Afgesloten t/m 4e kw. 2022	In behandeling 1-1-2023	wachtl ijst 1-1-2023
Lichtenvoorde	22	3	5	9	5	17	27	0
Groenlo	25	3	4	4	9	12	33	0
Lievelde	1	0	0	0	0	0	1	0
Harreveld	0	0	0	1	1	1	1	0
Mariëvelde	0	0	0	0	0	0	0	0
Vragender	1	0	1	0	0	0	2	0
Zieuwent	2	1	0	0	0	1	2	0
OOST GELRE	51	7	10	14	15	31	66	0
Borculo	18	2	4	3	3	17	13	0
Eibergen	12	9	11	3	4	17	22	1
Neede	13	4	10	4	2	13	20	1
Ruurlo	7	1	1	0	1	5	5	1
Gelselaar	1	0	0	0	0	0	1	0
Beltrum	1	1	0	0	1	0	3	0
Rekken	1	1	0	0	0	2	0	0
Geesteren	1	0	0	1	0	0	2	0
BERKELLAND	54	18	26	11	11	54	66	3
Totaal :	105	25	36	25	26	85	132	3

Nieuwe cliënten in 2022 :

112

Afgesloten cliënten
in 2022

85

Bijlage 2 Aanvragers : (cliënten in behandeling t/m 4e kwartaal 2022)

*incl. kerkdorpen

			Lichtenvoorde*	Groenlo	Borculo*	Eibergen*	Neede	Ruurlo
Via Gemeentelijke instanties	134	62%	34	29	20	28	18	5
Pro Wonen/ de Woonplaats	13	6%	2		2	4	4	1
Vincentius	2		1	1				
Fijnder	2		1				1	
Huisarts	1			1				
Marga Klompé verpleeghuis	1			1				
GGNet/Iriszorg	2				1	1		
Coaching bureaus	2		1				1	
familie/kennis	14	7%	4	1	6	2		1
Kerken	2		1			1		
Veilig Thuis	1					1		
Woonbegeleiding	1		1					
Stadsbank	5			2	1		2	
Zozijn/Siza	5					3	2	
zelf /of via SHM Leiden	22	10%	6	6	3	1	3	3
Parlijn	1						1	
ROZ	1					1		
UWV	1		1					
Fin adv bureau	1						1	
Ambulante zorg	2			1		1		
Humanitas	1					1		
Leger des heils	1			1				
Stichting Rijnstad	1			1				
De Lichtenvoorde	1			1				
Totaal	217		52	45	33	44	33	10

Bijlage 4

Beknopt financieel overzicht

Balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

Activa

Vlottende activa

	31 december 2022		31 december 2021	
Vorderingen				
Subsidieverordeningen				
Overige vorderingen en overlopende activa				4
Liquide middelen				
Rekening-courant bank		45.584		39.945
		45.584		39.949

Passiva

	31 december 2022		31 december 2021	
Stichtingsvermogen				
Bestemmingsreserve	20.500		18.000	
Overige reserve	24.084		19.132	
		44.584		37.132
Kortlopende schulden		1.000		2.817
		45.584		39.949

Staat van baten en lasten over 2022

	2022 werkelijk	2021 werkelijk
Subsidiebaten	45.210	45.137
Lasten		
Overige bedrijfskosten	37.649	32.587
Saldo voor financiële baten en lasten	7.561	12.550
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	4
Renetbaten en soortgelijke kosten	-109	-119
Financiële baten en lasten	-109	-115
Saldo baten en lasten	7.452	12.435